

Optische Fenomenen

Nederlandse Stichting voor Waarneming & Holografie

Nieuwsbrief 405

maart 2021

Jaarlijkse Pi-dag feestelijk gevierd door wiskundigen

Voor wiskundigen, wetenschappers, technici en voor vele anderen is het getal π niet alleen slechts een verhouding tussen de omtrek en de diameter van de cirkel. Pi, in het algemeen aangegeven door het symbool π uit het Griekse alfabet, is op een bijzondere wijze ook gedefinieerd in een decimale schrijfwijze met de notatie 3,14. Daarmee is er meteen een probleem ontstaan over de waarheid van de notatie, omdat we te maken hebben met een afronding van een bijna oneindig aantal cijfers achter de komma. Pi staat in de wis- en rekenkunde en in andere vakgebieden waarin π voorkomt, voor een irrationeel getal en niet exact volledig kan worden weergegeven. Het is juist op Pi-dag, 14 maart in de Amerikaanse notering 3.14, dat er extra aandacht wordt gegeven aan deze avontuurlijke verhouding. De historie van π begon bij het werk en de studie van de Griekse wiskundige Archimedes.

Een spectaculaire schat aan optische illusies kalenders

In het jaar 2005 startte grafisch ontwerper Paul M. Baars uit Amsterdam met het verzamelen van 365 plaatjes met optische en visuele illusies en andere merkwaardige fenomenen om onze visuele waarneming te bedriegen, voor een allereerste unieke illusiescheurkalender voor het jaar 2006. Met enkele onderbrekingen zijn er tot en met 2018 in totaal acht illusiekalenders verschenen. Voor 2019 verscheen er een scheurkalender met plaatjes van Escher.

Van deze taartschaal is er nog maar 1 te koop in de OF-shop. Neem contact op met de redactie.

waarneming & holografie

Eerbetoon aan James Dean als een veelbelovend filmster

In 2021 is er internationale aandacht voor de Amerikaanse filmster James Dean, die in 1955 door een noodlottig auto-ongeval om het leven kwam. James Byran Dean (1931-1955) zou dit jaar 90 jaar zijn geworden. Zijn overlijden in Californië op 24-jarige leeftijd heeft hem tot een jeugdigdool en een Hollywood-legende gemaakt. Voor zijn filmrollen in "East of Eden" en "Giant" ontving hij postuum twee Oscars als beste hoofdrolspeler. Op 30 september 1955 reed filmster James Dean en een rijder in zijn Porsche 550 Spyder op een snelweg ten noorden van Los Angeles. Met een forse snelheid reed hij in op een voorrang nemende afslaanende auto. Nog op de plaats van de aanrijding overleed deze veelbelovende acteur. In zijn dagelijks leven en als acteur in films stond hij model voor de opstandige jeugd, onder meer in één van zijn bekendste filmrollen in de film "Rebel Without a Cause". Hij volgde een theaterstudie aan de Universiteit van Californië in Los Angeles om later acteur te willen worden. Al snel kreeg hij diverse betaalde rolletjes in tv-commercialen en in tv-films. Om een carrière in Hollywood op te bouwen staakte hij wel zijn studie.

De beroemde Amerikaanse filmster James Dean (1931-1955) werd geboren op 8 februari 1931 en overleed bij de autocrash op 30 september 1955. 1

Nul-Euro souvenir biljetten zorgen voor herinneringen

Voor alle verzamelaars van bankbiljetten is er sinds enkele jaren een geheel nieuw verzamelgebied ontstaan. Met het bedenken, ontwerpen en uitgeven van de zogenoemde nul-Euro souvenir biljetten heeft elke verzamelaar van ‘echte’ bankbiljetten en elke liefhebber van een leuke herinnering aan een vakantie, een bezoek aan een museum, een bezienswaardigheid of een evenement een mogelijkheid om een blijvende herinnering mee naar huis te nemen om er thuis van te genieten. De biljetten zijn momenteel nog tegen aantrekkelijke bedragen te koop op heel veel locaties in museumwinkels, bij bezienswaardigheden, pretparken, munt- en bankbiljethandelaren, op verzamelbeurzen, bij informatiecentra van evenementen en in bijna alle souvenirwinkels. En natuurlijk zijn de meeste 0-Euro souvenirbiljetten te koop in vele webshops van handelaren en van particulieren. Een nieuw verzamelgebied met relatief kleine investeringen en grote uitwerkingen op onze herinneringen aan de zoektocht en aankopen ervan. Inmiddels viert het verzamelgebied van 0-Euro biljetten haar vijfde verjaardag. Om dit heuglijke feit in 2020 onder de aandacht van het grote publiek te brengen zijn er wereldwijd in totaal één miljoen biljetten met de UV opdruk “Anniversary 2020” gedrukt. Het nieuwe verschijnsel van de souvenir bankbiljetten is na de succesvolle start in 2015 enorm toegenomen. Zelfs zo succesvol dat eind 2020 een uitgebreide tweede druk van de eerder uitgegeven catalogus is verschenen. De 0-Euro biljetten stralen uit als gewone bankbiljetten en bevatten overeenkomende veiligheidskenmerken. Sommige biljetten waren zelfs al

Voorbeelden van 0-Euro biljetten uit de collectie van Optische Fenomenen. Een holografische folie en andere kenmerken zorgen voor de echtheid. In het Mozart-museum in Salzburg kochten wij onze eerste 0-Euro biljetten via een automaat.

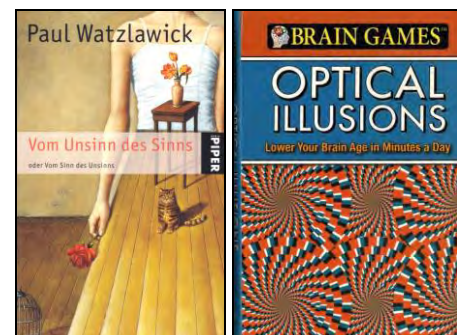
enkele uren na het beschikbaar komen uitverkocht. Andere biljetten zijn in prijs gestegen. Aan de komst van de 0-Euro biljetten ging een lange geschiedenis vooraf, die in 1996 startte in Frankrijk met het idee en concept van de uitgifte van herdenkingspenningen in relatie tot een promotie van cultuur en toerisme. In 2015 zijn de eerste 100 verschillende biljetten ontworpen in samenwerking met de respectievelijke bezienswaardigheden en toeristische instanties. Het enthousiasme van de instellingen sloeg meteen over naar de vele bezoekers. Een belangrijke reden voor dit enthousiasme bij het publiek is het feit dat de biljetten zijn geproduceerd door een bankbiljetdrukkerij, op echt bankbiljettenpapier en met alle bijbehorende officiële veiligheidskenmerken, zoals watermerk, microprint, tactiele elementen, UV-kenmerken, beveiligingsdraden en een echte holografische folie. De productie van de biljetten wordt voortdurend aangepast aan de nieuwe beveiligingstechnieken en -middelen. Daarom zijn er tevens vele variaties in de biljetten in omloop en hebben sommige al een hoge verzamelwaarde. De prachtige en zeer gedetailleerde catalogus bevelen wij van harte aan om een begin te maken met het verzamelen van 0-Euro biljetten en om alvast zich te oriënteren op de reeds uitgegeven biljetten. De catalogus bevat een inleiding in negen talen, waaronder ook in het Nederlands. Alle benodigde informatie over de opzet van dit Europese initiatief is weergegeven in de inleiding. Uw bezoek aan een stad krijgt een 0-Euro dimensie.

ISBN 978-3-86646-195-6

“Katalog der 0-Euro-Souvenirscheine”, Hans-Ludwig Grabowski, Battenberg Gietl Verlag, 2020, 2^e druk, 624 pagina’s, € 29,90.

Aanvullende uitgaven voor onze boekenverzamelingen

In het boekje “Vom Unsinn des Sinns” vindt de lezer de teksten uit twee thematische overeenkomende lezingen die Paul Watzlawick gaf in Wenen en die beknopt weergegeven wat de auteur heeft behandeld in een aantal van zijn boeken. Samen met de organisatoren van de Weense lezingen is de fascinerende uitleg van Watzlawick op deze manier voor een groter publiek beschikbaar gekomen. Met zijn verklaringen van alledaagse verschijnselen, zoals kleur, licht, waarnemingen en optische illusies beweegt hij zich telkens tussen een subjectieve en een objectieve benadering. Met zijn uitleg en verklaringen brengt hij lezers regelmatig in verwarring en zet hen aan tot zelfreflectie om een eigen mening te vormen over twijfelachtige antwoorden.

Ondanks alle complexe en fascinerende bijzonderheden in het ingewikkelde systeem van het proces van zien, waarnemen en herkennen, die neurowetenschappers in hun onderzoeken hebben ontdekt over het menselijk brein, blijft het waarnemen nog steeds de meest mysterieuze activiteit van ons lichaam. Een ding dat we wel weten is dat de interpretatie van onze wereld door de hersenen niet altijd letterlijk moet worden genomen. Als het namelijk om de perceptie gaat, zijn onze hersenen goed in het opvullen van hiaten en het vaststellen van visuele conclusies, die misschien niet geheel in overeenstemming zijn met de werkelijkheid. Schijn bedriegt en in veel gevallen zien wij datgene wat wij willen zien. Het is daarom niet zo verwonderlijk dat de wereld van optische illusies ons zo boeit en verrast. Het boekje “Brain Games Optical Illusions” brengt die wereld op een voortreffelijke wijze in beeld.

ISBN 978-3-492-24318-6

“Vom Unsinn des Sinns”, Paul Watzlawick, Piper Verlag, 2008, 5e druk, 84 pagina’s.

ISBN 978-1-4508-1017-3

“Brain Games Optical Illusions”, Publications International, 2010, 160 pagina’s.

